

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА
02.11.2022

06-05-64S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Підприємницька діяльність		Entrepreneurial activity
Шифр за ОП	OK 5	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor (first)
Галузь знань Інформаційні технології	12	Fields of knowledge Information Technology
Спеціальність Комп'ютерна інженерія	123	Speciality Computer Engineering
Освітня програма: Комп'ютерна інженерія		Educational Program: Computer Engineering

Силабус навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) ступеня, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Комп'ютерна інженерія» спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія». Рівне. НУВГП. 2022. 12 с.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/17286/>

Розробники силабусу: *Подлевський Андрій Анатолійович,*
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів та економічної безпеки

Костюкевич Аліна Миколаївна, кандидат економічних
наук, доцент кафедри трудових ресурсів і
підприємництва

Силабус схвалений на засіданні кафедри трудових ресурсів і підприємництва
Протокол № 1 від “02” вересня 2022 року

Завідувач кафедри: *е-підпис Міщук Галина Юріївна доктор економічних наук,*
професор

Керівник освітньої програми: *е-підпис Круліковський Борис Борисович,*
кандидат технічних наук, доцент, завідувач
кафедри обчислювальної техніки

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ АКOT

Протокол № 1 від 31 жовтня 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ АКOT: *е-підпис*
Мартинюк Петро Миколайович, доктор технічних наук, професор

СЗ №-4763 в ЕДО

© Подлевський А.А.,
Костюкевич А.М. 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня програма	Комп'ютерна інженерія
Спеціальність	123 Комп'ютерна інженерія
Рік навчання, семестр	3/5
Кількість кредитів	3
Лекції:	10
Практичні заняття:	20
Самостійна робота:	60
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

*Костюкевич Аліна Миколаївна
доцент кафедри трудових ресурсів і
підприємництва, к. е. н. менеджер проєктів ГО
«Регіональний центр євроінтеграційних
проєктів»*

<http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>

Вікіситет

[Костюкевич Аліна Миколаївна](#)

ORCID

<http://orcid.org/0000-0002-9930-9731>

Як комунікувати

a.m.kostyukevych@nuwm.edu.ua

+38068-022-0711

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Розвиток підприємницької культури в українських університетах та підприємницьких навичок у студентів і викладачів є критично важливою складовою створенням ефективної екосистеми розвитку підприємництва в Україні.

Університет – найкраще середовище для створення перших студентських підприємницьких проєктів. Протягом навчання студенти можуть розвивати свої наукові та інженерні доробки, курсові роботи, ідеї у бізнес проєкти.

***Метою** вивчення навчальної дисципліни «Підприємницька діяльність» є формування системи знань і практичних навичок у виявленні та удосконаленню підприємницьких навичок, генеруванні ефективних бізнес-ідей, розробці бізнес-планів власних підприємницьких проєктів, організації та управлінні потенційних бізнесів, а також підготовка студентів до участі в інкубаційних, акселераційних і грантових програмах підтримки бізнес-проєктів.*

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4163>

Компетентності

Z8. Здатність працювати в команді.

Z11. Здатність до ініціативності, генерування нових ідей, адаптації та дій в нових ситуаціях (креативність).

Z12. Здатність володіти навичками публічних виступів, ведення переговорів, професійної та наукової дискусії, підготовки та демонстрації результатів дослідження.

Z13. Здатність мобілізувати ресурси та створювати цінність, планувати, організувати та управляти власною діяльністю.

Програмні результати навчання

N18. Виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним, вміти працювати як самостійно, так і в команді.

N19. Набуття практичних навичок із планування, організації, фінансового забезпечення та управління власною діяльністю.

N20. Знати та володіти інструментами для формування та валідації підприємницької ідеї.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, здатність оцінювати ризики та приймати рішення, управлінські якості, навички підприємливості та інші.

Структура навчальної дисципліни

Зазначено нижче в таблиці

Методи оцінювання та структура оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконати завдання для самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом практичної перевірки всіх виданих завдань та опитування, захисту та презентації індивідуальних робіт.

*За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі **обов'язкові** бали:*

60 балів поточне оцінювання, яке включає:

до 40 балів – за виконання та захист індивідуальної роботи щодо розробки бізнес-ідеї та складання бізнес-плану;

до 15 балів – за проходження та захист онлайн курсів за тематикою курсу, визначеного лектором або запропонованих здобувачем вищої освіти із погодженням з лектором курсу на початку навчання;

Перелік пропонованих онлайн-курсів на Prometheus:

(<https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/>):-

Підприємництво. Власна справа в Україні	6 балів
Основи фінансів та інвестицій	4 бали
Наука повсякденного мислення	6 балів
Як створити стартап	7 балів

5 балів – за роботу на практичних заняттях, участі в дискусійних лекціях, тренінгах, ділових іграх, опитуванні, написанні міні-есе тощо;

40 балів – модульний контроль:

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Детальний розподіл балів за курсом розміщено у навчальній платформі Moodle за посиланням: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4223>

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 10 запитань по 1,0 бали (10 балів), рівень 2 – 3 запитань по 2,0 бали (6 балів), рівень 3 – 1 завдання по 4 бали (4 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	Вивчення дисципліни «Підприємницька діяльність» базується на знаннях, отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Екологія», «Іноземна мова», а отримані знання будуть використовуватися при вивченні дисциплін «Технічне обслуговування комп'ютерних систем», «Економіка та організація інформаційного бізнесу» та написанні бакалаврської роботи.
Поєднання навчання та досліджень	Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222002920 , https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=WG46n6cAAAAJ
Інформаційні ресурси	Основна література: 1. Генеруй бізнес-ідею. Посібник для підприємця. / Міжнародна організація праці. Навчальні матеріали в рамках проєкту МОП «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні. 2015. 65 с. 2. Курс «Інноваційне підприємництво та управління стартап

проектами» для студентів усіх спеціальностей. Робочий зошит викладача. Громадська організація «Платформа інноваційного партнерства» (УЕР™). Київ, 2021.

3. Олександр Остервальдер, Ів Піньє. Створюємо бізнес-модель. Київ. Наш формат. 2017. 218 с.

4. Подлевський А.А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Бізнес-план: просто про складне» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів усіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП денної і заочної форм навчання [Електронне видання] / Подлевський А. А. – Рівне : НУВГП, 2021. – 57 с. URL; <http://ep3.nuwm.edu.ua/20828/>

5. Розпочни свій бізнес. Навчальний посібник для потенційних підприємців і підприємців-початківців. / Міжнародна організація праці. Навчальні матеріали в рамках проекту МОП «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні. 2015. 116 с.

6. Савіна Н. Б., Костюкевич А. М Підприємництво і бізнес-планування : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2011. 191 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/2198>.

Додаткова література:

7. Business model canvas: URL <https://www.businessmodelsinc.com/about-bmi/tools/business-model-canvas/>.

8. Prometheus: Дизайн-мислення для інновацій: <https://prometheus.org.ua/designthinking>

9. The Mom Test. Youtube's video: <https://www.youtube.com/watch?v=Hla1jzhan78>

10. Акіліна О. В., Пасічник В. Г. Основи підприємництва (навчально-методичний комплекс) : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури. – 2006. – 176 с.

11. Барроу К., Барроу П., Браун Р. Бізнес-план: практ. посіб. : Пер. з 4-го англ. вид. Київ : Т-во «Знання», КОО, 2005. 434 с.

12. Боб Дорф, Стів Бленк. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію. Наш формат. 2019. 512 с.

13. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

14. Ерік Райз. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. Київ. Vivat. 2016. 398 с.

15. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/>

16. Козловський В. О., Лесько О. Й. Бізнес-планування : навч. посібн. Вінниця : ВНТУ. 2005. 189 с.

17. Онлайн-платформа «Дія.Бізнес». URL: <https://business.diia.gov.ua>

18. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>

19. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 : остання редакція від 01.04.2013 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перекладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП»,

<http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu>.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною

та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення	За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України у підприємницькій сфері, появи сучасних технологій та новітніх інструментів розвитку підприємництва. Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у сфері банківської діяльності. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.
Навчання осіб з інвалідністю	Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача. Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.
Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	До викладання курсу долучені сертифіковані бізнес-тренери за програмою Міжнародної організації праці «Генерація бізнес-ідей» (ГБІ) та «Розпочни та вдосконалюй свій бізнес» (РВСБ) у рамках проекту «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні»; за програмою Biz-UP «Навички самозайнятості для молоді».
Інтернаціоналізація	Електронні бібліотеки: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki Як знайти статтю у Scopus: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram Електронний каталог: http://nuwm.edu.ua/MySql/ Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів: http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Всього	у тому числі		
		Лекції	Прак-тичні	Само-стійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Генерація бізнес-ідеї				
Тема 1. Підприємницька екосистема	7	1		6
Тема 2. Генерація підприємницької ідеї	11	1	2	8
Тема 3. Оцінка підприємницької ідеї	9	1	2	6
Тема 4. Дослідження ринку	9	1	2	6
Тема 5. Бізнес-моделювання підприємницької ідеї	7	1	2	4
Разом за змістовим модулем 1	43	5	8	30
Тема 6. Аналіз зовнішнього середовища	8	1	2	5
Тема 7. Розробка маркетингової стратегії	8	1	2	5
Тема 8. Планування виробництва	8	1	2	5
Тема 9. Управління власним бізнесом	8	1	2	5
Тема 10. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності	8	1	2	5
Тема 11. Презентація власних проєктів	7	-	2	5
Разом за змістовим модулем 2	47	5	12	30
Усього годин	90	10	20	60

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 10 год	Прак. 20 год	Самостійна робота 60 год
Лекційні та практичні заняття		
Тема 1. Підприємницька екосистема		
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 0	N18, N19	
Опис теми	<p>Суть підприємливості, підприємництва та підприємця. Основні елементи підприємницької екосистеми. Особливості підприємницької екосистеми в Україні та світі. Кейси успішних підприємців та підприємницьких екосистем.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 14, 17]</p>	
Тема 2. Генерація підприємницької ідеї		
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	N19, N20	
Опис теми	<p>Суть підприємницької ідеї. Основні джерела підприємницьких ідей. Методи та інструменти генерування ідей. Відбір ідей. Суть та етапи дизайн-мислення. Суть циклу customer development.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 14, 17]</p>	
Тема 3. Оцінка підприємницької ідеї		
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	N19, N20	
Опис теми	<p>Поняття цінності в бізнесі. Підходи до оцінки та валідації бізнес-ідей. SWOT-аналіз підприємця та бізнес-ідеї. Відбір кращих бізнес-ідей.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 14, 16, 17]</p>	
Тема 4. Дослідження ринку		
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	N5, N12	

Опис теми	<p>Аналіз галузі майбутнього бізнесу. Визначення тенденцій розвитку ринку. Способи дослідження ринку. Сегментація споживачів та вибір цільового ринку. Створення портрету клієнта. Канва ціннісної пропозиції.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 14, 17]</p>
Тема 5. Бізнес-моделювання підприємницької ідеї	
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	<i>N19, N20</i>
Опис теми	<p>Відомі бізнес-моделі. Суть та основні модулі Business Model Canvas та Lean Canvas. Суть, задачі та принципи створення MVP. Опис продукції підприємства. Визначення місії та цілей бізнесу.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 14, 17]</p>
Тема 6. Аналіз зовнішнього середовища	
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	<i>N19, N20</i>
Опис теми	<p>Визначення основних стейкхолдерів бізнес-проекту. Методи аналізу конкурентів. Фактори аналізу конкурентів. Робота із потенційними партнерами. Вплив місцевої громади та влади на бізнес.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19]</p>
Тема 7. Розробка маркетингової стратегії	
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	<i>N18, N19</i>
Опис теми	<p>Суть маркетингової стратегії та системи маркетингу. Аналіз каналів збуту та постачання. План закупівель. Реклама та рекламний бюджет. Визначення прогностичних обсягів реалізації продукції та частки бізнесу на ринку. Ключові метрики бізнесу.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 14, 17, 18]</p>
Тема 8. Планування виробництва	
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	<i>N18, N19</i>
Опис теми	Суть витрат на виробництво. Виробничий процес. Оцінка необхідних

	<p>основних та оборотних засобів. Постійні та змінні витрати. Розрахунок собівартості товарів та послуг. Кошторис витрат та калькуляція продукції.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 19]</p>
Тема 9. Управління власним бізнесом	
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	N18, N19
Опис теми	<p>Життєвий цикл компанії. Системи управління бізнесом. Організаційно-правові форми бізнесу. Кадрова політика. Визначення необхідного персоналу. Критерії добору персоналу. Юридичні моменти бізнесу. Визначення та врахування ризиків.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 19]</p>
Тема 10. Фінансове забезпечення підприємницької діяльності	
Кількість годин: лекції – 1 практ. – 2	N18, N19
Опис теми	<p>Фінансове планування. План доходів та витрат. План прибутку. План руху грошових коштів. Стартовий капітал: суть, види та основні джерела. Фінансові коефіцієнти ефективності бізнесу.</p> <p>Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 19]</p>
Тема 11. Презентація власних проєктів	
Кількість годин: лекції – 0 практ. – 2	N18, N19
Опис теми	<p>Основні принципи презентації бізнес-проєкту. Основи та техніки публічних виступів. Тренінг з презентації бізнес-проєктів. Розбір кейсів презентацій відомих бізнесів.</p> <p>Література [1, 2, 3, 5, 8, 17]</p>

Лектор, к.е.н., доцент

А.М. Костюкевич